

paa at være farrig over for Gæstligheden. Jeg vil gerne slaa en tyk Streg under en Udtalelse, som forleden Dag kom fra det ærede Medlem fra Møen (Bosjen), nemlig at Gæstligheden ikke staar sig ved at skyde Rigsdagen fra sig. Den nuværende Lønningsmaade er efter min Mening uheldig baade for Menighed og Præst, og gif et Forslag som det foreliggende eller et lignende igennem, vilde man undgaa de mange Forslyttelser blandt Præsterne, som nu finde Sted. Har en Mand nu været Præst i en Snes Aar, har han i Reglen haft en tre, fire Embeder. Der er meget jævnlig Flytning fra de mindre Embeder til de større. Jeg siger ikke noget dertil; thi det kan jo være i sin gode Orden. Man har jo ganske vist hørt, det har jeg i alt Fald fra ærede Præsters Side, at det var den aandelige Raldelse, at det var Manden, der drev dem til at søge et andet Embede; men naar man sætter sig paa et saa højt Stade, kan jeg ikke billige det; thi det viser sig, at denne Dragen gaar altid i Retning af bedre og ikke ringere lønne Embeder. Naar man derimod ganske nøgtern siger, at det er for at faa et større Embede, kan det være i sin Orden; men det er dog meget uheldigt for Menigheden, at en Præst skal flytte efter saa faa Aars Forløb, og den Velsignelse, som han muligvis, eller sandsynligvis, vilde kunne udøve, udebliver ved, at han flytter fra sit Kald. Det er ogsaa uheldigt for Præsten. Vi vide jo, at der er et Naadensaar, som ogsaa efter dette Forslag vil forsvinde, og saa vidt jeg ved — er det fejl, kan den ærede Minister rette det, men jeg tror, det er rigtigt — stamme de Bestemmelser, vi have om Naadensaaret, fra Christian V's danske Lov, og det kan blive meget uheldigt for Eftermanden; det kan nemlig blive jaaledes, at han kan komme til at tiltræde Embedet paa en saadan Tid af Aaret, at han kun faar en Tredjedel af Embedets Indtægt. Naar dertil kommer, at han endvidere næste Aar ikke faar sin Løn udbetalt før ved Aarets Slutning, vil han altsaa paa den Maade være Præst i Embedet i 2 Aar uden at faa ret meget i Bederlag for det, og han maa altsaa leve af at gøre Gæld i den Tid. Dette Forhold er altsaa grumme uheldigt for Præsten, og dertil kommer saa Indløsningen af Præstegaarden, som jo kræver en 1000 Kr., hvilke Præsten i de allerfleste Tilfælde ogsaa maa laane. Jeg har ikke hørt, at ærede Medlemmer, som have haft Ordet, have haft noget at indvende imod Ofrets Afsløsning; jeg tror ogsaa, det er paa høje Tid, at denne Sag bliver ordnet. Jeg vil endogsaa sige, at det er saa ønskeligt, at Ofret bliver afløst, at

jeg selv om dette Lovforslag ikke gif igennem, vilde der være Anledning til at tage under Overvejelse, om man ikke kunde faa Ofret afløst ad anden Vej. Det har vist ogsaa oprindeligt været noget andet, end det er nu; det har muligvis ogsaa været et Baand mellem Præst og Menighed; men nu er det langtfra at være det. Der er hos Befolkningen en temmelig stor Uvilje imod hele Ofringen, og Ofret bliver i Reglen Aar for Aar mindre. Man vilde blive fri for de mange Ubhageligheder, der i det hele taget er ved Ofringen, hvis dette blev afløst. Hvis man tror, det er opbyggeligt i Kirken, naar der foretages Ofring, saa tager man meget fejl, det er snarere ligefrem til Forargelse; jeg ved i alt Fald Et eksempel paa, at en Mand, som var bleven fornærmet paa Præsten — enten det nu var med eller uden Grund — benyttede Vægligheden til at ofre et aldeles uanstændigt Beløb paa Alteret, og saadanne Eksempler blev man fri for, hvis Ofret blev afløst. Jeg tror ellers, at den Paragraf i Lovforslaget, som omhandler Ofringen, er mindre heldig affattet, men det er jo Smaating, som meget let kunne rettes. At man ikke kan forbyde Præsten at modtage Gaver, frivillige Gaver, af Menigheden, er jeg fuldstændig enig med Lovforslaget i, og jeg ser heller ikke, det vilde være muligt at forbyde slikt.

Den højtærede Minister mente, at Lønningerne baade til Bisperne og Præsterne vare for lave. Jeg tror, den højtærede Minister i den Henseende er i Uoverensstemmelse med det langt overvejende Flertal i denne Sag. Den ærede Minister sagde, at Bispernes Lønninger langtfra ere ansatte jaaledes, at de kunne betragtes som tilfredsstillende; den ærede Minister sagde, at den foreslaaede Lønning til Præsterne efter hans Mening var ganske utilstrækkelig, og Lønningen til Kapellaner — endskønt den kan stige til 2,000 Kr. — fandt den højtærede Minister ogsaa ganske utilstrækkelig. Der er allerede gjort opmærksom paa, at civile Embedsmænd ikke have saa store Lønninger, som her er foreslaaet til Bisperne, saa jeg synes, det er en meget tilfredsstillende Lønning; jeg synes endogsaa, det er en meget høj Lønning, naar Bispernes Løn kan stige til 9,000 Kr. paa Sjælland og 8,000 Kr. andre Steder, foruden Embedsbolig, foruden en rigelig Kontorholdsgodtgørelse og foruden et rigeligt Beløb til Repræsentationsudgifter. Ligeledes er efter min Mening Præstelønningerne snarere satte for høje end for lave, i alle Tilfælde den øverste Klasse; men da der kun er 50 Embeder i den øverste Klasse,